

AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA
IM. STANISŁAWA STASZICA W KRAKOWIE
AGH UNIVERSITY OF KRAKOW

HTML 5.2

Formatowanie tekstu

Tomasz Bartuś
Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska
Katedra Geologii Ogólnej i Geoturystyki

Skróty i akronimy

Polecenia sygnalizują obecność **skrótów** (np. dyr., prof.) i **akronimów** (np. WWW, AGH) i będą mogły być wykorzystywane w trakcie syntezy dźwięku przez odpowiednie oprogramowanie, systemy wyszukiwawcze, korektory poprawności ortograficznej czy systemy automatycznego tłumaczenia. Atrybut `lang` precyzuje język dla poprawnego działania tych systemów.

np.:

`<abbr lang="pl">Prof.</abbr>`

`<acronym lang="en">WWW</acronym>`

Adresy

`<address>`

Written by `<a href="mailto:webmaster@example.com">Jon Doe</a>`.`<br>`

Visit us at:`<br>`

Example.com`<br>`

Box 564, Disneyland`<br>`

USA

`</address>`

Zwykle renderowane są italikiem.

Written by Jon Doe.

Visit us at:

Example.com

Box 564, Disneyland

USA

Znaczniki fizyczne czcionek

Czcionka pogrubiona

** **

np.:

To jest czcionka pogrubiona (bold)

Uwaga: zgodnie ze specyfikacją HTML 5.2 tag `<b>` powinien być używany jako **OSTATNIA** deska ratunku, gdy żaden inny tag nie jest bardziej odpowiedni. W specyfikacji napisano, że nagłówki powinny być oznaczone znacznikami od `<h1>` do `<h6>`, wyróżniony tekst powinien być oznaczony znacznikiem `<em>`, ważny tekst powinien być oznaczony znacznikiem `<strong>`, a zaznaczony/podświetlony tekst powinien być oznaczony znacznikiem `<mark>`.

Kierunek tekstu

`<p>This paragraph will go left-to-right.</p>`

`<p>`

`<bdo dir="rtl">`

This text will go right-to-left.

`</bdo>`

`</p>`

This paragraph will go left-to-right.

.tfel-ot-thgir og lliw hpargarap sihT

Wartości atrybutu dir:

rtl / ltr

Izolowanie tekstu (*Bidirectional Isolation*)

Izoluje fragment tekstu o nieznanym kierunku pisma (np. arabskiego lub hebrajskiego), żeby nie wpływał na układ reszty tekstu:

`<ul>`

`<li>User <bdi>hrefs</bdi>: 60 points</li>`

`<li>User <bdi>jdoe</bdi>: 80 points</li>`

`<li>User <bdi>إيان</bdi>: 90 points</li>`

`</ul>`

- User hrefs: 60 points
- User jdoe: 80 points
- User إيان: 90 points

W przykładzie wyświetlane są nazwy użytkowników wraz z liczbą punktów w konkursie. Jeśli element `bdi` nie jest obsługiwany w przeglądarce, nazwa użytkownika arabskiego mogłaby zmylić tekst (algorytm dwukierunkowy umieściłby dwukropek i liczbę „90” obok słowa „User”, a nie obok słowa „points”).

Cytacje z innych źródeł

```
<blockquote cite="http://www.worldwildlife.org/who/index.html">
```

For 50 years, WWF has been protecting the future of nature. The world's leading conservation organization, WWF works in 100 countries and is supported by 1.2 million members in the United States and close to 5 million globally.

```
</blockquote>
```

Browsers usually indent blockquote element

For nearly 60 years, WWF has been protecting the future of nature. The world's leading conservation organization, WWF works in 100 countries and is supported by more than one million members in the United States and close to five million globally.

Cytacje tytułów

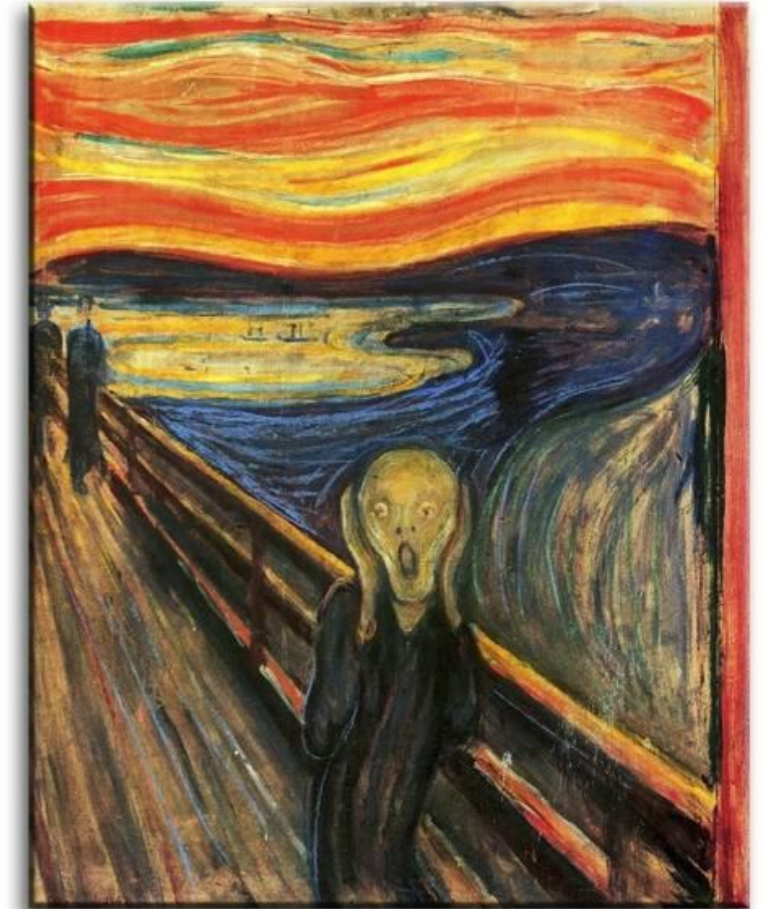
`<cite> </cite>`

Definiuje tytuł pracy ze znacznikiem `<cite>`:

`<p>`

`<cite>`The Scream`</cite>` by Edward Munch. Painted in 1893.

`</p>`

The Scream by Edvard Munch. Painted in 1893.

Kod programu

Kod (tekst programu)

`<code> </code>`

np.:

`<p>`

The CSS `<code>background-color</code>` property defines the background color of an element.

`</p>`

The CSS `background-color` property defines the background color of an element.

Element usunięty

Przeglądarki najczęściej wyświetlają tekst z przekreśleniem.

`<del> </del>`

gdy chcemy zaznaczyć deaktualizację,
np.:

~~To jest stare opracowanie tematu~~

Definiowanie elementu

<dfn> </dfn>

Defining Instance, polecenie stosowane do wyróżniania jakiegoś bloku tekstu, np. pojawiającego się po raz pierwszy w danym tekście terminu (najczęściej kursywa).

<p>

<dfn>HTML**</dfn>** is the standard markup language for creating web pages.

</p>

Internet Explorer to przeglądarka firmy Microsoft.

Czcionka wyróżniona (emfaza)

Typowo wyświetlana jest w kursywie

`<em> </em>`

np.:

`<p>You <em>have</em> to hurry up!</p>`

`<p>We <em>cannot</em> live like this.</p>`

To jest czcionka wyróżniona (emphasis)

Kursywa

Czcionka pochylona

`<i>` `</i>`

np.: *To jest czcionka pochylona (italic)*

Uwaga: Użyj elementu `<i>` tylko wtedy, gdy nie ma bardziej odpowiedniego elementu semantycznego, takiego jak:

- `<em>` (podkreślony tekst)
- `<strong>` (ważny tekst)
- `<mark>` (zaznaczony/podświetlony tekst)
- `<cite>` (tytuł pracy)
- `<dfn>` (termin definicyjny)

Element wstawiony

Przeglądarki najczęściej wyświetlają tekst z podkreśleniem.

`<ins> </ins>`

gdy chcemy wyraźnie podkreślić jakąś nowość,
np.:

`<p>`

My favorite color is `<del>blue</del> <ins>red</ins>!`

`</p>`

My favorite color is ~~blue~~ red!

Znaki z klawiatury

Czcionka wprowadzana z klawiatury. Wyświetlana przez przeglądarki za pomocą domyślnej czcionki monotypicznej (o jednej szerokości znaków).

`<kbd> </kbd>`

`<p>`

Press `<kbd>Ctrl</kbd> + <kbd>C</kbd>` to copy text (Windows).

`</p>`

`<p>`

Press `<kbd>Cmd</kbd> + <kbd>C</kbd>` to copy text (Mac OS).

`</p>`

Press `Ctrl + c` to copy text (Windows).

Press `Cmd + c` to copy text (Mac OS).

Zaznaczenie tekstu

Zaznacz fragment tekstu:

<p>

Do not forget to buy <mark>milk</mark> today.

</p>

Znacznik <mark> definiuje tekst, który powinien zostać zaznaczony lub wyróżniony.

Do not forget to buy **milk** today.

<meter>

Użyj elementu do przedstawienia danych w zadanym zakresie:


```
<label for="disk_c">Disk usage C:</label>
```

```
<meter id="disk_c" value="2" min="0" max="10">2 out of 10</meter><br>
```

```
<label for="disk_d">Disk usage D:</label>
```

```
<meter id="disk_d" value="0.6">60%</meter>
```

Disk usage C:

Disk usage D:

<pre>

Preformatowany tekst

<pre>

Text in a pre element
is displayed in a fixed-width
font, and it preserves
both spaces and
line breaks

</pre>

Text in a pre element
is displayed in a fixed-width
font, and it preserves
both spaces and
line breaks

Tekst w elemencie <pre> jest wyświetlany czcionką o stałej szerokości i zachowuje zarówno spacje, jak i podziały wierszy. Tekst zostanie wyświetlony dokładnie tak, jak zapisano w kodzie źródłowym HTML.

Progres

Pokaż pasek postępu:

```
<label for="file">Downloading progress:</label>
```

```
<progress id="file" value="32" max="100"> 32% </progress>
```

Downloading progress:

Oferta / krótki cytat

Zaznacz krótką ofertę:

<p>

WWF's goal is to:

<q>Build a future where people live in harmony with nature.</q>

We hope they succeed.

</p>

WWF's goal is to: "Build a future where people live in harmony with nature." We hope they succeed.

Przeglądarki typowo zaznaczają tekst w cudzysłowie.

Nieaktualność

Zaznacz tekst, który nie jest już aktualny:

`<p><s>Only 50 tickets left!</s></p>`

`<p>SOLD OUT!</p>`

~~Only 50 tickets left!~~

SOLD OUT!

Komunikaty komputerowe

Zdefiniuj tekst jako przykładowe wyjście z programu komputerowego w dokumencie:

`<p>Message from my computer:</p>`

`<p>`

`<samp>File not found.<br>Press F1 to continue</samp>`

`</p>`

Message from my computer:

File not found.

Press F1 to continue

Mniejsza czcionka

Definiuje mniejszą czcionkę (-1 punkt)

```
<small> </small>
```

```
<p>This is some normal text.</p>
```

```
<p><small>This is some smaller text.</small></p>
```

This is some normal text.

This is some smaller text.

Ważny tekst

Definiuje ważny tekst w dokumencie. Czcionka mocno wyróżniona. Typowo wyświetlana boldem.

** **

This text is important!

This text is normal.

This text is important!

Przypis dolny

Superskrypt (indeks dolny)

`<sub> </sub>`

np.:

Czcionka z _{subskryptem}

Przypis górny

Superskrypt (indeks górny)

`<sup> </sup>`

np.:

Czcionka z superskrytem

Czas i data

Definiowanie czasu i daty.

<p>

Open from <time>10:00</time> to <time>21:00</time> every weekday.

</p>

<p>

I have a date on <time datetime="2008-02-14 20:00">Valentines
day</time>.

</p>

Open from 10:00 to 21:00 every weekday.

I have a date on Valentines day.

Podkreślenia

`<u> </u>`

`<p>This is some <u>mispeled</u> text.</p>`

This is some mispeled text.

Zmienne

`<var> </var>`

`<p>`

The area of a triangle is: $1/2 \times \text{<var>b</var>} \times \text{<var>h</var>}$,
where `<var>b</var>` is the base, and `<var>h</var>` is the vertical
height.

`</p>`

The area of a triangle is: $1/2 \times b \times h$, where b is the base, and h is the vertical height.

Znacznik `<var>` służy do definiowania zmiennej w programowaniu lub w wyrażeniu matematycznym. Treść w środku jest zwykle wyświetlana kursywą.

Możliwość łamania słów

Znacznik `<wbr>` określa, gdzie w tekście można dodać łamanie wiersza.

`<wbr>`

`<p>`

To learn AJAX, you must be familiar with the XML`<wbr>`Http`<wbr>`Request
Object.

`</p>`

Wskazówka: jeśli słowo jest zbyt długie, przeglądarka może je złamać w niewłaściwym miejscu. Możesz użyć elementu `<wbr>` aby dodać możliwości podziału słów.

Bibliografia

https://www.w3schools.com/tags/tag_em.asp